

Imponująca aktywność Polaków

CZ. CIESZYN (ep) – Przedstawiciele polskiej mniejszości mieli okazję zasygnalizować najważniejsze problemy i oczekiwania wobec państwa czeskiego minister Džamili Stehlíkovéj, która gościła na poniedziałkowym posiedzeniu Rady Kongresu Polaków w RC. Na zaproszenie KP do Czeskiego Cieszyna przyjechała nie tylko minister ds. praw człowieka oraz mniejszości, ale także przedstawiciele Sekretariatu Rady Rządu RC ds. Mniejszości Narodowych na czele z dyrektorem Andrejem Sulitką, który z końcem sierpnia rezygnuje ze swojej funkcji.

W uznaniu zasług Andreja Sulitki na polu współpracy z polską mniejszością środowisko polskie w RC wystąpiło z inicjatywą nadania mu odznaczenia. Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, nadany przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego, uroczystie wręczył Andrejowi Sulitce konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold. Jak podkreślił Sulitka, dziękując za przyznanie odznaczenia, które ma dla niego duże znaczenie, chociaż odchodzi z funkcji, nadal będzie śledzić problematykę mniejszościową. Jego następcą, według nieoficjalnych jeszcze informacji, zostanie być może jeden z pracowników Sekretariatu – Ondřej Klípa.

Krzyż Oficerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, nadany przez prezydenta Lecha Kaczyńskiego, uroczystie wręczył Andrejowi Sulitce konsul generalny RP w Ostrawie Jerzy Kronhold. Obecni byli m.in. minister ds. praw człowieka oraz mniejszości Džamila Stehlíková z (lewej) oraz prezes Rady Polaków w RC Józef Szymeczek.

W dalszej części spotkania prezes Kongresu Józef Szymeczek przybliżył gościom historię i działalność Polaków na Zaozliu, a także bieżące problemy, np. niespry-

jającą atmosferę do wprowadzania dwujęzyczności. Dużo uwagi poświęcano problemom dofinansowania działalności polskich organizacji, zwłaszcza zaś polityce do-

tacyjnej, w której brak płynności jest dla naszej mniejszości czasem bardzo przykry w skutkach. Starano się ustalić, czy istnieje sposób na usprawnienie przepływu środków

finansowych na wydawanie periodyków w języku mniejszości. Minister Stehlíková obiecała poparcie w tym względzie. Wśród tematów poruszanych na spotkaniu znalazła się również sytuacja szkolnictwa polskiego oraz problem wprowadzenia Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych. Poruszono również sprawę wynagrodzenia dla prezesa Kongresu Polaków. Uchwała Zgromadzenia Ogólnego KP zobowiązała Radę do dążenia do tego, by objęty był on jakąś formą ochrony prawnej i finansowej, np. by na czas pełnienia funkcji mógł zrezygnować ze swego zatrudnienia, a potem bez przeszkód do niego powrócić.

Džamila Stehlíková, która pierwszy raz spotkała się z przedstawicielami polskiej mniejszości na Zaozliu, podkreśliła, że imponuje jej aktywność polskiej grupy narodowej i jej przywiązanie do tradycji. – *Podoba mi się, że jesteście reprezentowani przez różne grupy wiekowe, nie tylko, jak to bywa w wielu mniejszościach, przez starszych. Wierzę, że będziecie się wciąż rozwijać* – powiedziała. Dodała też, że wielkie znaczenie ma skupienie w ramach KP wszystkich polskich organizacji, co ułatwia prowadzenie rozmów między mniejszością a rządem i jest korzystne także dla samej mniejszości.

Za promocję Polski w świecie Zielona szkoła o wysokim standardzie

WARSZAWA (mro) – Minister Spraw Zagranicznych RP Radosław Sikorski przyznał wyróżnienia osobom mającym wybitne zasługi w promowaniu Polski w świecie. W wyborze tych osób miały swój udział m.in. polskie placówki dyplomatyczne. W gronie dwunastu odznaczonych, prócz reżysera Mariusza Trelińskiego, operatora Janusza Kamińskiego, astrofizyka Andrzeja Udalskiego, znalazł się również historyk i dziennikarz Měčislav Borák, któremu Radosław Sikorski przyznał dyplom za wybitne zasługi w upowszechnianiu wiedzy na temat polskiej martyrologii związanej z ofiarą Katynia i Charkowa. W uzasadnieniu podkreślono działalność publicystyczną M. Boráka, jak wydanie książki „Symbol Katynia” i „Zbrodnia w lasu katyńskim”.

– *Na Zaozliu jest dużo godnych tego wyróżnienia*

osób, jednak problematyka, którą zajmuje się M. Borák, ma charakter uniwersalny, dotyka w szczególności martyrologii zaozlańskiej, miejsca bolesnego, zwłaszcza że winowajcy zbrodni katyńskiej nie zostali skazani, a źródła są stale tajne. W tym sensie M. Borák wpisuje się w walkę o prawdę historyczną, jest naszym sojusznikiem – powiedział Jerzy Kronhold, konsul generalny RP w Ostrawie, podkreślając, że to wyróżnienie ma charakter prestiżowy i za sprawą ostrawskiej placówki RP przyznano je po raz pierwszy.

– *Czuję się zaszczycony tym wyróżnieniem* – w rozmowie z redakcją powiedział M. Borák, dodając, że czuje się nim uhonorowany i usatysfakcjonowany.

Wyróżnieni nagrodą Ministra Spraw Zagranicznych RP odbiorą dyplomy w czasie ceremonii w Warszawie na początku października br.

CZ. CIESZYN (ep) – Szczegóły wyjazdu siódmoklasistów na zieloną szkołę nad polskie morze omawiano na poniedziałkowym posiedzeniu Rady Kongresu Polaków oraz na spotkaniu z opiekunami dzieci, które odbyło się we wtorek.

Jak poinformował Tadeusz Wantuła, wiceprezes KP, ustalono już warunki mieszkaniowe i żywieniowe. Zielona szkoła w Karwii k. Jastrzębiej Góry zapewni wysoki standard: dzieci będą mieszkać w poko-

jach 2- lub 3-osobowych z łazienką, kilkadziesiąt metrów od plaży, przewidziano 4 posiłki dziennie. Udało się wynegocjować bardzo korzystną cenę zakwaterowania i wyżywienia. Dla uczniów przygotowano serię wykładów z języka polskiego, geografii i historii Polski, a za patrona wyjazdu przyjęto Józefa Kiedronia, pochodzącego z Błędowic ministra w rządzie Grabskiego, budowniczego portu w Gdyni, niedaleko której położona jest Karwia.

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 22 do 26°C
noc: 15 do 12°C
wiatr: 2 – 5 m/s

dzień: 20 do 24°C
noc: 14 do 10°C
wiatr: 2 – 6 m/s

Kara za okrutne morderstwo

ZLÍN – Na karę 18 lat pozbawienia wolności skazał sąd 24-letniego Davida Hladíka, który w październiku ub. r. żywcem odciął głowę swemu znajomemu, 58-letniemu Josefowi Lorencowi. 17 lat otrzymał za okrutne morderstwo, dodatkowy rok za krzywoprzysięstwo. W sądzie twierdził bowiem, że to nie on popełnił morderstwo, lecz jego znajomy. Prawdopodobnym motywem zbrodni miało być to, że zamordowany źle wyrażał się o osobach, z którymi Hladík utrzymywał bliskie stosunki, przez co czuł się poniżony. Zdaniem psychologa, jest on osobą zakompleksioną i reagującą na stres wybuchami agresji.

Znaleziono bombę lotniczą

RACIBÓRZ – Co najmniej kilkuset mieszkańców centrum Raciborza musiało wczoraj na kilka godzin opuścić swoje domy, by saperzy mogli usunąć dużą bombę lotniczą z czasów II wojny światowej. Zamknięto też kilka ulic. Ładunek miał ok. 300-500 kg. Odkrył go we wtorek operator koparki podczas prac budowlanych. Ze względów bezpieczeństwa zdecydowano o ewakuacji budynków w promieniu kilkuset metrów. Oprócz domów mieszkalnych na tym terenie znajduje się prokuratura i przedszkole; zamknięto też wszystkie sklepy i punkty usługowe. Policja zorganizowała objazdy.

Śledzą okręty NATO

MOSKWA – Rosyjska Flota Czarnomorska monitoruje aktywność okrętów NATO na Morzu Czarnym – oświadczył na konferencji prasowej zastępca szefa sztabu generalnego rosyjskich sił zbrojnych, generał Anatolij Nogowicyn. Jego zdaniem, obecność w tym regionie floty „państw, które nie należą geograficznie do Morza Czarnego”, jest ograniczona przez prawo międzynarodowe. Dotyczy to zwłaszcza liczby okrętów, ich ładowności i terminu pobytu, który wynosi maksymalnie 21 dni – oświadczył Nogowicyn. Poinformował jednocześnie, że Moskwa nie planuje zwiększenia kontyngentu rosyjskich sił pokojowych w Abchazji i Osetii Południowej, gdyż jest on wystarczający dla pełnienia swojej misji.

Utrzymanie fontanny miasto sporo kosztuje

CZ. CIESZYN (ar) – Fontanna, która od czterech lat stoi na czeskiejszyńskim rynku, wygląda jak nowa. Niedawno po raz pierwszy została oczyszczona wodą pod wysokim ciśnieniem. Normalnym sposobem musi być czyszczenie jednak o wiele częściej, mniej więcej raz w miesiącu. Ludzie wrzucają bowiem do wody najróżniejsze przedmioty: kamienie, gałki, monety, a nawet części ubrań. – Najgorzej jest zawsze po Święcie Trzech Braci, wtedy można w niej znaleźć prawie wszystko – mówi Edward Kajfosz, który troszczy się o utrzymanie fontanny. – Czasami trudno zrozumieć ludzi. Zdarzyło się już nawet, że ktoś wlał do wody środek pieniący i wtedy musieliśmy cały system, włącznie z filtrami, dokładnie czyścić i długo przepłukiwać, co było bardzo czasochłonne – dodał.

Rozbite zostały już też światła halogenowe, nawet te znajdujące się na wysokości prawie trzech metrów. A światła są tu niezmiernie ważne, gdyż cały efekt tego dzieła polega na grze światła i wody. Fontanna wybudowana została według projektu Otomara Ševčíka, autora

Tomáš Raszka czyści fontannę wodą pod ciśnieniem.

znanej Fontanny Krzyżkowej w Pradze (Křižkova fontána) i kolejnych pięćdziesięciu w całym kraju. Działa na bazie czterech pomp, sterowana jest przez komputer, znajduje się na niej dwanaście światel halogenowych, a jej utrzymanie kosztuje miasto w skali roku oko-

ło stu tysięcy koron, wliczając w to koszty wody i energii. Ważna jest też informacja, że woda z fontanny nie nadaje się do picia.

Obiekt przyciąga turystów. Wielu z nich, w tym sporo Polaków, robi sobie na jej tle zdjęcia pamiątkowe z Czeskiego Cieszyna.

Gdzie pytać o pomoc?

KARWINA (ep) – Kto szuka informacji o formach pomocy społecznej w Karwinie lub jej potrzebuje, a nie wie, do kogo się zwrócić, powinien odwiedzić Targi Pomocy Społecznej, które odbędą się w czwartek 4 września na rynku T. G. Masaryka we Frysztacie. Odwiedzający będą mogli zapoznać się z ofertą usług pomocy społecznej udzielanej na terenie miasta Karwiny. Na czas targów przygotowano również program kulturalny.

DOMY I ŚWIETLICE PZKO (71)

Zabłocie

Dnia 19 sierpnia 1947 roku w Zabłociu (obecnie dzielnica Bogumina) powstało Miejsce Koła PZKO. Pierwszym jego prezesem został Rafał Wziętek. W 1966 roku pezetkaowcy zakupili budynek byłego sklepu spożywczego Konsumu z siedzibą w Łazach. Obiekt wyremontowali własnymi siłami. Pod koniec lat 70. ubiegłego wieku dobudowano zaplecze Domu i zainstalowano centralne ogrzewanie.

W skali całego Związku jest to pierwszy Dom, który stał się wyłącznym majątkiem Koła. Niestety i tutaj daje się we znaki spadek bazy członkowskiej, która w minionym dziesięcioleciu zmalała o ponad jedną trzecią. Pezetkaowcy aktywnie współpracują z bratnimi kołami obwodu bogumińskiego, najściślej z członkami Koła w Boguminie.

CZESŁAW GAMROT

Siedziba Koła PZKO w Boguminie Zabłociu.

Internet w każdym wieku

KARWINA (ep) – Po wakacyjnej przerwie w karwińskiej bibliotece znów, drugi rok z rzędu, odbywać się będą co niedzielnie „spotkania z Internetem”. Bezpłatne, trwające 4 tygodnie kursy, przeznaczone są dla internetowych amatorów, czyli osób, które chcą poznać podstawy pracy z Internetem i komputerem. Kursanci uczą się pracować z pocztą internetową, z wyszukiwarką, poznają także takie programy, jak Word czy Excel. Wielu z kursantów to osoby starsze. – Zajęcia prowadzone są przez naszych bibliotekarzy, którzy z sympatią i wielką cierpliwością podchodzą do uczących się osób – wyjaśnia dyrektor Biblioteki Regionalnej Karwina, Halina Molin. – Jest ogromne zainteresowanie kursami, rezerwacje mamy już do początku przyszłego roku. Ludzie są bardzo zadowoleni, że mogą np. kontaktować się z rodziną, która jest za granicą.

PTM wyjedzie do Mołdawii

Polskie Towarzystwo Medyczne w RC po wakacyjnej przerwie rozpoczyna kolejny sezon działalności. Jak nas poinformował jego wiceprezes, Józef Słowik, rocznik 2008/2009 rozpocznie się od spotkania członków i sympatyków Towarzystwa 5 września o godz. 19. Odbędzie się ono w siedzibie Kongresu Polaków w Cz. Cieszynie przy ul. Komeńskiego 4.

Odczyt na temat „Niepełnosprawni a bariery – nie tylko architektoniczne” wygłosi Viliam Šušal. Omówi też ustawę 108/2006 o pomocy społecznej na co dzień. Na jutro środowisko medyczne pożegna lato przy ognisku na Hyczawie w domku letniskowym państwa Opiców.

MOIM ZDANIEM

DANUTY CHLUP

Koniec wakacyjnej próżni

Nie będę zaczynać od stwierdzenia, że już za parę dni rozpocznie się nowy rok szkolny. Po pierwsze, każdy ma w domu kalendarz, a po drugie, młodzież szkolna już od co najmniej połowy lipca ma przed oczami ulotki reklamowe różnych sklepów, opatrzone niezwykle „odkrywczym”, od lat niezmiennym się sloganem: „Z powrotem do szkoły”. Pewna sieć sklepów z odzieżą młodzieżową, chcąc się widocznie odróżnić od reszty, postawiła na angielską wersję tego hasła – „Back to school”, które z niewiadomych przyczyn wpisała w pięciokątną czerwoną gwiazdę. Bez komentarza...

Wcale jednak nie chcę krytykować marketingowych zasad sieci handlowych. W końcu nowy tornister czy pachnące świeżością zeszyty i przybory szkolne pozytywnie wpływają na dzieci, które zaczynają się powoli i bezboleśnie przyzwyczajać do tego, że wkrótce trzeba będzie na nowo zasiać w ławie szkolnej. Choć niekoniecznie oznacza to, że dziecko automatycznie, pod wpływem szkolnych zakupów, chętnie pójdzie do szkoły. Bo, jak powiedział mi pewien znajomy siedmiolatek: – Cieszę się, że będziemy kupowali przybory szkolne, ale ze szkoły nie...

Początek roku szkolnego to zresztą ważna data nie tylko dla uczniów i nauczycieli, ale też dla rodziców. Nie wiem, jak przeżywają go inne mamy, ale we mnie pierwszy września wywołuje mieszanekę uczuć – z jednej strony żal mi trochę dzieci, że wakacje znów minęły im tak szybko, lecz z drugiej zdaje sobie sprawę, że początek roku szkolnego jest dla mnie symbolem odnowienia ładu życiowego. Moje dziecko nie będzie już „zawieszane w próżni”, nie wiadomo czy jeszcze w siódmej, czy już w ósmej klasie, znów będzie na pierwszy rzut oka jasne, ile lat edukacji ma już za sobą, znów ożyją rodzinne dyskusje o planach na przyszłość... Te momenty wywołują we mnie pozytywne uczucia, zadowolenie z tego, że moje potomstwo powoli, stopniowo staje się coraz bardziej samodzielne, że zmierza do jakiegoś celu, którym będzie – jak mam nadzieję – dobre wykształcenie i wartościowe życie... chlupova@glosludu.cz

Wakacje dłuższe o tydzień

BYSTRZYCA (dc) – Nieco później rozpocznie się rok szkolny w bystrzyckiej PSP i polskim przedszkolu. Powodem jest przedłużający się remont budynków szkolnych, którego nie udało się dokończyć w czasie wakacji. Przedszkole otworzy swoje podwoje w poniedziałek 8 września, uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego w PSP odbędzie się w piątek 5 września.

– Nie chcieliśmy tracić kolejnego dnia nauki, więc rok szkolny rozpoczniemy już w piątek, choć szkoła nie będzie jeszcze zupełnie gotowa. Uroczyste rozpoczęcie zorganizowane zostanie w sali gimnastycznej, więc uczniowie nie będą w ogóle wchodzić do szkoły. A od poniedziałku będzie już mogła odbywać się normalna nauka – powiedziała „Głosowi” dyrektor PSP i Przedszkola Wanda Tomčala.

Zastępca wójta Bystrzycy Roman Wróbel powiedział, że gmina zainwestowała w budynek szkolne blisko 15 mln koron. Polskie przedszkole otrzymało nowy dach, w budynku szkolnym doszło do wymiany okien i drzwi. We wrześniu będą jeszcze trwać prace przy ocieplaniu wszystkich budynków. Podczas remontu wyszły jednak na jaw kolejne rzeczy, które trzeba było wyremontować, m.in. usunąć starą, brzydką już boazerię ze ścian. Dlatego remont się przedłużył. – Mam nadzieję, że rodzice zrozumieją, że remont jest konieczny, że jest to dla dobra ich dzieci – odpowiedziała dyrektor Tomčala na pytanie naszej gazety, czy nie spotkała się z negatywnymi reakcjami rodziców w związku z opóźnieniem o kilka dni rozpoczęciem roku szkolnego.

w Cz. Cieszynie zebranie plenarne PTM. Początek o godz. 19.

Niezależnie od swej działalności statutowej kierownictwo PTM przygotowało dla swoich członków i sympatyków atrakcyjną wycieczkę autokarową do Mołdawii. Odbędzie się ona w dniach 8-13 października br. Okazją do tego zagranicznego wypadu jest udział w Konferencji Medycznej z okazji 10-lecia Polskiego Towarzystwa Medycznego w stolicy tego państwa, Kiszyniowie. W programie jest zwiedzanie m.in. największych na świecie piwnic winnych Crikowa, w których znajduje się ponad 100 km korytarzy i 30 mln butelek win różnego rodzaju. (s)

Mniejszości w Europie bez granic

Rok 2008 został ogłoszony przez Unię Europejską Rokiem Dialogu Wielokulturowego. Nie jest tajemnicą, że sprawy mniejszości w Unii dynamicznie się rozwijają. O komentarz na ten temat poprosiliśmy eurodeputowaną z Ostrawy **Věru Flasarovą**. – UE przyjmuje wielką falę emigracji – mówi ostrawska eurodeputowana. – Mniejszości narodowe nam przybywa. Zawsze mówiliśmy o mniejszościach w sensie tradycyjnym, ale teraz nabiera to charakteru globalnego. Do naszej europejskiej społeczności dołączają narodowości z Afryki, Azji, i Ameryki Łacińskiej. Europa staje się wielokulturowa. W Roku Dialogu Wielokulturowego chodzi o wzajemne znalezienie drogi do siebie. Mniejszości zawsze mają swoje problemy i nastal czas ich zrozumienia.

Fot. autorstwa

Věra Flasarová

Falę emigracji zarobkowej przyrównała pani do tradycyjnych mniejszości, czy to fair?

W Ostrawskim zawsze było wielokulturowe środowisko. I o tyle bardziej mnie smuci to, co dzieje się w Czeskim Cieszynie. Chodzi o zamalowywanie dwujęzycznych tablic. Ktoś może powiedzieć, że to głupota, ale takie postępowanie może prowadzić do zniekulicy na potrzeby innych. Takie postępowanie nie powinno mieć miejsca w XXI wieku.

Emigranci i autochtoni mają do dyspozycji jeden garnek dotacji państwowych. Czy to dobrze?

Wzajemna przeszłość oczywiście nasuwa pytanie, czy Polacy nie powinni mieć lepszej pozycji niż Wietnamczycy. Oczywiście, w jakimś sensie jest to racją. Ale tych narodowości zaczyna przybywać. Za sobą mamy wejście do strefy Schengen. Od tego momentu jesteśmy wszyscy swoi – jesteśmy Europejczykami. Czesko-polska współpraca transgraniczna jest tak żywa w ostatnich czasach, że w Brukseli stawiamy ją wszędzie za

przykład. Rośnie wymiana między szkołami, uczelniami wyższymi, placówkami naukowo-badawczymi...

To wspaniale, że państwa sąsiednie ze sobą współpracują, ale nie jest dobrze, gdy w Ostrawie spotykam się z pytaniem: A skąd tu się wzięli Polacy? Czesi nie wiedzą, że tu mieszka polska mniejszość. Dlaczego?

To jest także kwestia równości i równych szans mniejszości narodowych. Jest naszą wadą to, że nie potrafimy mówić o tym, co nas łączy, np. z Polakami. Raczej skłonni jesteśmy uciekać w sensację lub opisywać rzeczy negatywne. To niedobrze. Opinia publiczna, młodzież musi zdawać sobie sprawę, że należy poszukiwać porozumienia. Jest błędem, że na fakt istnienia mniejszości polskiej nie zwraca się uwagi w regionalnych szkołach. Błąd, bo człowiek potem jest zaskoczony rzeczywistością. Żle też oceniam fakt takiego podejścia do języka polskiego. Inaczej to czuję w Brukseli, gdy cieplej się robi na du-

ży, kiedy słyszy się polski – i przez myśl przechodzi: – O! Słowianie!

Polacy mieszkają na Śląsku Cieszyńskim od wieków. To oni pamiętają, jak w tych rejonach osiedlili się Czesi. Również Ostrawa została wybudowana rękami Polaków z Galicji – a o tym, oficjalnie, ani mru mru.

Trzeba będzie temu poświęcić więcej uwagi. Nie wszystko można zostawić na barkach administracji państwowej. Dla mnie charakterystyczną była zawsze współpraca czesko-polska w kopalniach. Tam było wszystko jedno, czy jesteś Czech, Polak z Galicji, z Zaolzia. Ta historia tu była – starczy popatrzeć na piękny secesyjny „Dom Polski” w Ostrawie...

Ale nie popatrzę na „Dom Niemiecki”, który został wyburzony po wojnie...

Nie ma go, ale to są skutki II wojny światowej...

Z tymi skutkami polska mniejszość ma problem do dziś.

Chodzi o „zgermanizowane” i znacjonalizowane majątki polskich organizacji... Jak by pani rozwiązała tę sytuację?

Nie jestem prawnikiem ani historykiem. W UE mamy instytucje, do których można się zwrócić, np. Trybunał Sprawiedliwości w Strasburgu. Należy zwrócić się także do czeskich ministerstw i być może należałoby szukać rozwiązania w ramach Czwórki Wyszehradzkiej. Także należałoby zapytać polską stronę rządową. Trzeba stawiać pytania o drogi zwrotu tego majątku lub ewentualnych rekompensat za niego.

Skąd europejskie mniejszości czerpią środki na działalność?

Zależy to od rządów. Komisja Europejska ma grupy, których zadaniem

jest śledzenie sytuacji mniejszości narodowych. Są także możliwości czerpania funduszy unijnych dla mniejszości – wszystkie są dostępne na stronach internetowych Komisji Europejskiej. Kwestie mniejszościowe są rozwiązywane od zarania UE w sferach edukacji, kultury czy spraw społecznych. W styczniu 2009 roku RC obejmie prezydencję UE pod mottem „Europa bez barier”. Chodzi o włączenie wszystkich grup, w tym narodowych, do europejskiego dzieła. Myślę, że kiedy w naszym regionie rozkręca się akcje związane z prezydenturą czeską, będzie to też okazją dla polskiej mniejszości, aby zaprezentować się ogółowi.

Rozmawiała MARTYNA RADŁOWSKA-OBUSNIK

Folklor z całego świata

CIESZYN (ep) – Studenckie i młodzieżowe zespoły z całego świata zjechały w poniedziałek do Cieszyna, by zainaugurować 21. Międzynarodowy Studencki Festiwal Folklorystyczny. Od kilku lat właśnie w Cieszynie trwa tygodniowe spotkanie z kulturą świata. Imprezę otworzył barwny korowód na cieszyńskim Rynku.

Na tegoroczną edycję festiwalu przyjechały m.in. zespoły z Turcji, Kenii, Indii i Meksyku. Staropolskim zwyczajem przywitał je na Rynku chlebem burmistrz Bogdan Ficek. Uroczysty koncert inauguracyjny odbył się w Teatrze im. A. Mickiewicza, potem zespoły wyruszyły do kolejnych śląskich i małopolskich miast. Festiwal przeniósł się do Ogrodzieńca, Chorzowa, Katowic, Łazisk Górnych, Siemianowic Śląskich, Żor, Zabrze i Krakowa. We wszystkich tym miejscach studenci tworzą barwne korowody na rynkach i ulicach i dają koncerty plenerowe.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Na cieszyńskim Rynku zaprezentowały się zespoły z całego świata.

Koncert w parku zamkowym

GNOJNIK (dc) – W parku koło gnojnickiego zamku, który przejęła niedawno spółka „Aaron House” z Cz. Cieszyna, odbędzie się w najbliższą niedzielę koncert muzyki barokowej w wykonaniu zespołu „Campagnuolo Barok Ancable” z Oder. Miłośnicy muzyki, którzy przybędą na koncert, muszą jednak liczyć się z warunkami panującymi w parku, co oznacza, że młodzi powinni być przygotowani do siedzenia na trawniku i ustąpienia miejsc na ławkach dla starszych.

Koncert, który rozpocznie się o

godz. 18, poprzedzi msza św. w intencji pierwotnych właścicieli zamku, rodziny Beessów z Chrostiny (rozpocznie się o godz. 8.45 w kościele parafialnym) oraz możliwość zwiedzania zamku w stanie, w jakim przejęli go nowi właściciele (w godz. 10 do 15). – *Postanowiliśmy powtórnie umożliwić zwiedzenie zamku, by mogli go obejrzeć również ci, którym nie udało się wziąć udziału w pierwszych oględzinach* – powiedział „Głosowi” pełnomocnik spółki „Aaron House” Jarosław Rodzeńak.

MARIONETKI

„Żyje?” Marynka wpadła do Prezesowej. Nawet nie zdążyła się przywitać, przerażona pytała tylko: „Żyje?”
„Żyje, żyje. Jego też nic tak honym nie złomie” – odpowiedziała jej spokojnie Prezesowa.

Marynka wyraźnie odetchnęła. „To dobrze. Bo jakby se stało nie dej Boże coś straszego, toby to była wielka strata do naszej miejscowej polskości. Bo przeca drugiego takigo Prezesa by my tak honym nie naszli”.

„To mosz prowde, dzisio už to chce mało kiery robić. To by była wielko strata do polskości. Dlo mnie ale też. Jakby nie było, už my sóm tych pore roków spóhym. Wiysz, różnie to bywało, ale chłop mój to je. Także nie nyny polskość by straciła”.

Marynka usiadła za stołem. Prezesowa przygotowywała kawę.

„Widziałach to koło. To musiała być straszno sumeryja. Dyc to koło je pokryncóne. Eszcze że miał te hełme na głowie. Nikierzi se śmioli, jak to chcieli wprowadzić na cesty dlo wszystkich. A widzisz, twójigo chłop uratowała”.

Prezesowa tylko poprzewracała oczami i machnęła ręką. „Ale, g... a nie uratowała. Dyc jóm miał powieszónóm na ryszstangli”.

„A to czynu?” – nie rozumiała Marynka. „Skoro w ni nie jeździł, to czynu jóm kupował?”

„To mosz tak, ón z nióm jeździł, ale nyny po werku, bo tam muszóm. Ale jak przez brame przejechał a na werkowym terenie už nie był, tóż hełma na ryszstangli i do chałupy bez ni jeździł. Jo mu mówiła, aspóń kaszkieta nasadz, coby cie głowa nie bolała od wiatru. Znosz chłopów. Nie posłóchnył”.

Marynka pokręciła głową: „Ani kaszkieta se nie nasadził?”

„Ani kaszkieta, mówi że se móm sama szlafmyce na głowę nasadzić a potom pedałować do kopca, że w tym je ciepło a głównie, że wyglóndo w tym jak jakisi gupek”.

Obie kobiety westchnęły zrezygnowane nad zachowaniem swoich mężów. Posiedziały, pomilczały, kawę wypily. Marynka jednak postanowiła kontynuować wątek kasków i jazdy na rowerze: „Óni by to jednak mieli wszystkim a wszyndzi nakozać. Jak jedziesz na kole, mosz mieć hełme na głowie”.

„A ty se wyobrażosz ty starki, jak jeżdżóm z hełmami na głowie? Ty byś to na głowe dała?”

Marynka pokręciła przecząco głową: „Nie dała”.

„Tak widzisz. I starki by musiały przestać na kołach jeździć. Ty też”.

„Ale mi by to tak nie wadzi-

ło. Aspóń by mnie chłop autym powoził. A wiysz jaki to je ze starkami, dyc óne w hełmie albo i bez hełmu sóm dość niebezpieczne na kole, jak dlo siebie, tak dlo inszych. Także to wprowadzyni hełmów dlo wszystkich by aspóń tym naszym zapchanym cestóm troche užyło”.

Prezesowa postawiła na stole miskę z krakersami. „Dzisio kupne, bo rozumiesz, zech ni miała głowy do pieczynio. A ty Marynko żeś je strasznie móndro, ty byś miała być politykym. Dyc kiela by my zaoszczynadzili, jakby ty hełmy wprowadzić”.

„Tego nie rozumiem...”

„Wiysz kiela stoi tako autostrada, zanim jóm postawióm. A tak z hełmami by starki przestały jeździć a cestóm by se užyło. A autostrady by nie trzeba było za tela milionów stawiać. Jo to fórt mówiy, że ty starki mógóń naszóm ekonomike uratować”

sikorova@glosludu.cz

W hełmie

FELIETON HALINY SIKORY

KANAŁ OSTRÓDZKO-ELBLĄSKI TO EWENEMENT NA SKALĘ ŚWIATOWĄ

Tutaj po trawie pływają statki

Dwa miesiące wakacyjne powoli przechodzą do wspomnień. Wiele osób wybiera jednak na czas wypożyczenia dopiero okres późnego lata i początku jesieni. Właśnie we wrześniu urzec potrafi przepiękny krajobraz Warmii i Mazur wzbogacony błękitem wód i zielenią lasów. Dziewicza przyroda, czyste powietrze i wody jezior.

Mazury większość kojarzy z obszarem Wielkich Jezior, jednak to także okolice Ostródy – bogate w wyjątkowe skarby natury, historii i kultury. Będąc tu, koniecznie trzeba zobaczyć ewenement na skalę światową – Kanał Ostródzko-Elbląski.

– *Góry mamy piękne, jednak w zestawieniu z Alpami i wspaniałymi rejonami górskimi w Europie wyglądają dosyć ubogo i nie są tak imponujące. Do Morza Bałtyckiego mamy sentyment, ale turystycznie nie jest ono atrakcyjne, gdyż woda w nim jest zimna, niezbyt czysta. Natomiast Warmia i Mazury to prawdziwie bogate turystyczne wiano, jakie wnosimy do rodziny europejskiej. Takiego obszaru z tak malowniczym krajobrazem, z niezliczonymi czystymi jeziorami, ze znakomitym powietrzem, tego w Europie nie ma. To będzie nasz główny produkt turystyczny – zachęca do zwiedzania zastępca burmistrza Ostródy Olgierd Dąbrowski. To stare, blisko 700-letnie miasto posiada na swoim terenie pięć jezior, tutaj też znajduje się centralny port dla trzech kanałów.*

Prawdziwym skarbem jest wspomniany już Kanał Ostródzko-Elbląski – jedyny funkcyj-

Po kanale kursuje codziennie pięć statków.

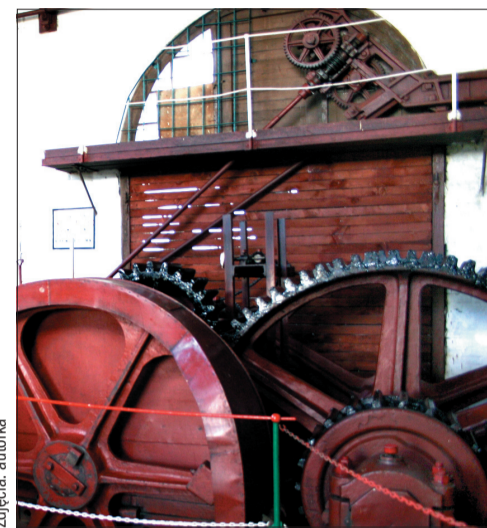
jący na świecie kanał, gdzie różnica poziomu wód niwelowana jest za pomocą systemu pięciu pochylni i czterech śluz. Jest nie tylko najdłuższym, ale też najbardziej interesującym pod względem technicznym, unikatowym w skali światowej kanałowym szlakiem wodnym. Regularne rejsy po kanale trwają od początku maja do końca września. Co roku korzysta z nich ok. 40 tys. osób z całego świata. Nie ma na świecie podobnego, tak genialnego rozwiązania technicznego – maszynierii napędzanych kołami wodnymi, które wciągają statki na stumetrowy pagórek po lądzie. To tylko tutaj statki „pływają” po trawie...

Kanał Ostródzko-Elbląski łączy Mazury Zachodnie z Morzem Bałtyckim. Ten światowej klasy zabytek sztuki hydrotechnicznej zaprojektowany został na początku XIX wieku przez holenderskiego inżyniera George'a Jakoba Steenke. Jego budowa trwała osiem lat. Od 1852 roku między Iławą a Elblągiem za-

czą kursować pierwszy parowiec. Zbudowany dla celów gospodarczych funkcjonuje do dziś i zadziwia turystów. Jest jedynym tego typu czynnym szlakiem wodnym na świecie. Podobny istniał w Kanadzie, jednak nie działa już od lat.

Oryginalny system wodny łączy kilka zachodniomazurskich jezior z Zalewem Wiślanym. Kanał o długości 80 km, z ponad 130-kilometrowymi odnogami, jest unikatowy z tego powodu, że część trasy pokonuje się przy pomocy pochylni. One niwelują różnicę stumetrów w poziomie między leżącym nad morzem Elblągiem a Ostródą. I właśnie odcinek pomiędzy Ostródą a Elblągiem jest najsłynniejszy, stąd też jego nazwa. To bardzo oryginalne rozwiązanie ze względu na funkcjonujące na nim od roku 1860 urządzenia hydrotechniczne jest zaliczane do ewenementów nie tylko w całej Europie, ale też na świecie.

Podstawą konstrukcji są ogromne koła na-

Maszynownia w Jeleniach.

pedzane wodą i wciągające lub opuszczające za pomocą lin – w zależności od kierunku rejsu – platformę ze statkiem. Statki na pięciu kolejnych pochylniach, które powstały w Buczyńcu, Kątach, Oleśnicy, Jeleniach i Całunach, pokonują prawie stumetrową różnicę poziomów, „płynąc” w tym czasie po lądzie. Dzięki pochylniom napędzanym turbinami wodnymi pokonanie całej odległości pomiędzy miastami zajmuje dwanaście godzin.

Te niezwykle urządzenia hydrotechniczne pracują nieprzerwanie do dzisiaj, maszynownia na pięciu pochylniach to turystyczna rewelacja. – *Wszystko napędzane jest siłą wody, spadku wody, a więc bardzo ekologiczne. Ten kanał powinni znać wszyscy, a sądzę, że powinno się o nim nawet mówić w podręcznikach fizyki, bo tak genialnie rozwiązano tu pewne problemy, no i we wszystkich podręcznikach geografii – twierdzi Olgierd Dąbrowski.*

ANETA RAJNER

Azymut, czyli turystyka z tradycją

Z Krzywopłotów na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej wróciła w piątek do Karwiny 17-osobowa wyprawa. Pomysł na turystyczne wypadki narodził się 25 lat temu we frysztańskiej szkole wraz z powstaniem grupy „Azymut”.

Przez długi okres skład tej drużyny turystycznej był stały, a wycieczki i imprezy organizowano regularnie. Teraz są to zwykle letnie obozy, czasem też inne inicjatywy – np. w tym roku „Azymut” wynajął na zimę lodowisko w Karwinie, żeby uczniowie mogli jeździć na łyżwach. Jak podaje dyrektor karwińskiej podstawówki Tomasz Śmiłowski, regularną działalność blokuje jednak brak chętnych do prowadzenia drużyny.

Uczestnicy tegorocznej wycieczki „Azymutu” – uczniowie klas IV-VIII – spędzili bardzo aktywnie pięć dni w pięknych okolicach Ogrodzieńca. Spali pod namiotami w małej miejscowości Krzywopłoty, która służyła im jako baza wypadowa. – Pro-

gram był bardzo urozmaicony: mieliśmy ze sobą rowery, odwiedziliśmy zamki w Smoleniu, Ogrodzieńcu, Mirowie, był też dwugodzinny spływ rzeką Białką na pontonie, bawiliśmy się we wspinaczkę górską – trenowaliśmy trochę ze sprzętem wysokogórskim. W miejscu, gdzie mieszkaliśmy, znajdowało się ponadto boisko, można było grać w piłkę nożną czy tenisa, raz wypożyczyliśmy też quady – relacjonuje Tomasz Śmiłowski. Jak dodaje, jest co najmniej kilka plusów takich wypraw.

– *Po pierwsze dzieci mają kontakt z naturą, ruszają się, nie „objają się” na osiedlu, w domach, przed komputerami, ale spędzają czas aktywnie. Można się również czegoś*

Spływ rzeką Białką.

nauczyć, czasem muszą trochę też pocalczyć sami z sobą, takie np. zsuniecie się na linie do 30-metrowej dziury to ciężkie zadanie, nie tylko fizycznie; myślę, że też kształtuje charakter. Poza tym dzieci były w Polsce, miały kontakt z językiem polskim, z krajem, a to jest ważne – szczególnie, kiedy słyszy się tak często, że poziom języka polskiego naszych uczniów pozostawia wiele do życzenia.

Wkrótce drużynie stuknie 25 lat. We wrześniu 1983 r. założył ją Stanisław Folwarczny przy szkole w Karwinie Frysztańskie – pierwszymi imprezami były wyprawy na Kasztany na Sowińcu i Nocny Marsz Be-

Uczestnicy wycieczki zwiedzili najpiękniejsze miejsca Jury Krakowsko-Częstochowskiej.

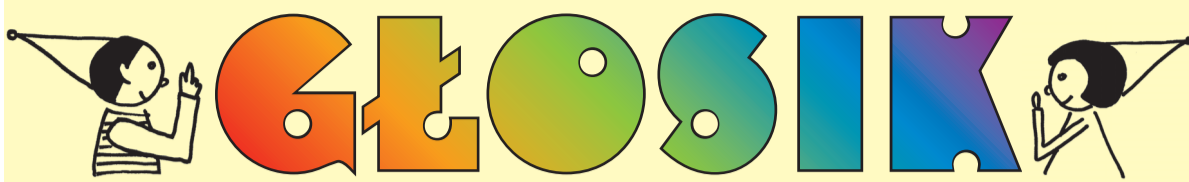
skidami (z Dobracic pod Praszywą do Rzeki). „Azymut” tworzyło początkowo około 15 chłopców z klasy VIII, przez długi czas była to drużyna wyłącznie chłopięca, dziewczyny zaczęły się pojawiać dopiero w połowie lat 90. Członkami drużyny byli z początku uczniowie frysztańskiej podstawówki, później i jej absolwenci, którzy uczyli się już w szkołach średnich, przez jakiś czas drużyna działała równolegle w obu polskich szkołach, potem tylko w Karwinie Nowym Mieście, a po połączeniu szkół w 2003 r. wróciła do Frysztatu. Od tego też czasu, w związku z łączeniem szkół i innymi jeszcze zmianami, „Azymut” jest w rozsypce. – *Chcemy wrócić do regularnej działalności – mówi Tomasz Śmiłowski. – Tak, żeby przynajmniej raz w miesiącu zorganizować jakąś imprezę turystyczną, ale są różne problemy, przede wszystkim personalne.*

Jak dodaje, przez te 25 lat wiele się zmieniło: – *Myślę, że dzisiejsze*

dzieciaki nie dałyby rady uczestniczyć w takich wyprawach, jak kiedyś. Robiliśmy wtedy wszystko sami, od A do Z, gotowaliśmy, myliśmy garnki, chodziliśmy do sklepu, nie mówiąc już o tym, że przeszliśmy bardzo trudne szlaki turystyczne, np. dziesięcio-, czy dwunastogodzinne szlaki w Tatrach. Wiele imprez było bardzo wymagających, potrzebny był systematyczny trening. Oprócz regularnych wycieczek pieszych, rowerowych i na nartach śladowych organizowano obozy. Pierwszym był obóz w Wysokich Tatrach w roku 1984, trzykrotnie ruszono w Tatry Zachodnie, na Małą i Wielką Fatrę, w Tatry Wysokie, do Zakopanego, Słowackiego Raju i w Niskie Tatry, dwa razy „azymutowicze” byli w Dolomitach, odwiedzili także Polskę – byli nad Bałtykiem i na Pojezierzu Kaszubskim. Zorganizowano też rowerowy obóz wędrowny Telč – Břeclav 2001, w 2006 r. wyruszono w Bieszczady, a teraz przyszła kolej na Jurę Krakowsko-Częstochowską.

W ciągu tych 25 lat w prowadzeniu stworzonej przez Stanisława Folwarcznego drużyny pomagali m.in. Lech Ćmok, Stanisław Matusik, Kazimierz i Roman Swaczynowie, Michał Urbaniec, Tomasz Śmiłowski, Andrzej Waclawik i Agata Ćmiel oraz wielu sympatyków z grona rodziców, wszystkich nie sposób jednak wymienić. – *Z okazji rocznicy 25-lecia wypadałoby zwołać spotkanie byłych członków – prosimy o kontakt tych, którzy chcieliby nam w tym pomóc.*

ELŻBIETA PRYZCZKO

Prawdziwy tornister

– No, nie wiem Głosiku, czy to dobry pomysł – wyraził swoją wątpliwość Mateuszek. Głosik przeliczał właśnie swoje oszczędności.

– Powinno wystarczyć – odliczył ostatni banknot – zbierałem przecież przez cały rok. Teraz tylko trzeba odwiedzić Jasia.

Urywek rozmowy usłyszała Ludmiłka. – Mogę pójść z wami do Jasia?

Głosik z krasnalami przewrócili tylko oczami. Jednak Głosik nie wytrzymał i nie powstrzymał się od komentarza: – A ładnie to tak podслуchiwać pod drzwiami?!

Ludmiłka cała się oblała rumieńcem. – Kiedy ja wcale nie podслуchiwałam. A tak w ogóle, to was czasami trzeba podслуchiwać, by ustrzec was przed popełnieniem olbrzymiego błędu i przed spowodowaniem brzemiennej w skutkach katastrofy!

– Od czego ty chcesz nas ustrzec, co? – zdenerwował się Tymek.

– Po co idziecie do Jasia? – zatakowała Ludmiłka.

– Uzbierałem pieniądze na nowy tornister. A wiesz doskonale, że my jesteśmy za mali, by pójść do sklepu. Zresztą sprzedawca by nas nie zauważył. A Jasio z przyjemno-

ścią kupi mi ten tornister, który wypatrzyłem sobie w sklepie – wypłał wszystkim Głosik.

– I po co jej mówiłeś, Głosiku? Teraz to nici z całego planu. Stwierdzi, że coś innego jest bardziej przydatne i każe ci oddać twoje pieniądze – zdenerwował się Tymek.

Ludmiłka obruszyła się: – Po pierwsze, skoro Głosik sam zaoszczędził pieniądze, to może je wydać, na co tylko chce.

– Mogę? – zapytał pozytywnie zaskoczony Głosik.

– Możesz – przyznała Ludmiłka. – Tylko pragnę ci uświadomić, że kupno dużego tornistra, to nienajlepszy pomysł.

– A dlaczego? Skoro nie mogę chodzić do prawdziwej szkoły, to przynajmniej tornister będę miał prawdziwy – wytłumaczył Głosik.

Ludmiłka podrapała się w głowę. Rozumiała, że Głosikowi żal, że nie może chodzić do prawdziwej szkoły. – Ależ ty nawet nie udźwigniesz tego tornistra. Gdzie będziesz go trzymał?

– O tym nie pomyślałem – przyznał smutno Głosik. Usiadł na krześle i patrzył przed siebie, prawie ze łzami w oczach.

– Mam pomysł! – zawołała na-

gle Ludmiłka. – Wszyscy będziemy mieli tornister! I możemy się bawić w prawdziwą szkołę!

– Ale jak? – zawołały równocześnie krasnale.

– Redaktorkę kupił sobie ostatnio nowy telefon. I zapomniał wyrzucić pudełko tekturowe po tym telefonie. Leży tam za stołem. Przecież z tego pudełka można zrobić i tornistry, i piórniki. Sami je sobie pokolorujemy tak, jak tylko będzie nam się podobało – oznajmiła swój plan Ludmiłka. Jak powiedziała, tak też zrobili. Tego wieczoru jeszcze zabawili się w prawdziwą szkołę.

KROPKA

W co się bawić?

Kto pierwszy...

...zobaczy krowę albo ciężarówkę, albo rowerzystę. Ta zabawa sprawdza się zwłaszcza, gdy można się w nią bawić całą rodziną.

Czy mnie pamiętasz?

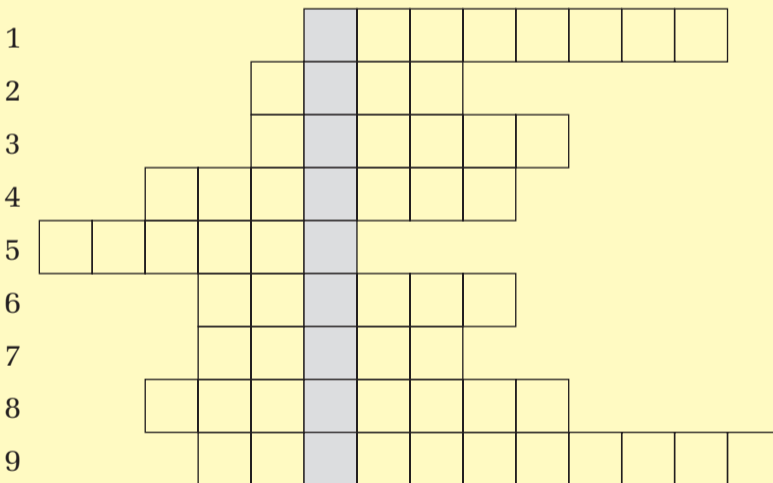
Poproś mamę albo koleżankę, by przyjrzała ci się, a potem zamknęła oczy, i odpowiedziała na kilka pytań. Jakiego koloru jest twoja bluzka? Czy masz przy sobie plecak czy torbę? Jakiego koloru buty na sobie?

Sierpniowa krzyżówka

Dzisiaj mamy dla Was krzyżówkę, w którą należy wpisać brakujące wyrazy z sierpniowych przysłów.

1. W pierwszym ... sierpnia pogoda stała, będzie zima długo biała.
2. Na święty Gustaw kopy w ... ustaw.
3. Kiedy w Dominika słońce ..., od ostrej zimy człek zemdleje.
4. Jak Wawrzyniec burzy, to się za ... kurzy.
5. Jaki pierwszy, drugi, ..., taki cały sierpień leci.
6. Jeśli w dniu Jacka nie pada, suchą ... zapowiada.
7. Kto ... pracuje, zimą głodu nie czuje.
8. Na koniec sierpnia ... okryte góry, jesień bez chmury.
9. Od świętego ... lepsza w stodole nadzieja.

Na rozwiązanie czekamy jak zwykle do końca przyszłego tygodnia. Nagrody są już przygotowane!

Rozwiązanie krzyżówki

Dziękujemy za rozwiązania krzyżówki, które dotarły do naszej redakcji. Poprawna odpowiedź na zagadkę sprzed dwóch tygodni to AUTOSTOP.

Niestety nie możemy nagrodzić wszystkich autorów rozwiązań, rozstrzygnięto więc losowanie. Nagrodę otrzymuje **Agata Świder** z Hawierzowa. Gratulujemy i zapraszamy po odbiór nagrody do redakcji.

Co można, a co trzeba?

W tym wierszu wszystkich poinformuję, co można robić, by nie mieć jedynek i dwójek.

Mozna do snu się kładąc wieczorem, wsuwać pod łóżko z książkami worek.

Mozna też, ze snu budząc się rano, stuknąć trzy razy książką w kolano.

Idąc do szkoły można po drodze, postać pod drzewem na jednej nodze.

To wszystko można. Trudne to nie jest, lecz by pomogło – próżne nadzieje.

A ten – kto dobrym uczniem być chce, co trzeba robić – sam dobrze wie.

Jerzy Jesionowski

Samych sukcesów w nowym roku szkolnym życzą swoim czytelnikom Głosik i Ludmiłka

Uwaga konkurs!

No cóż, wakacje powoli dobiegają do końca. Najprawdopodobniej biegacie już z rodzicami w poszukiwaniu nowego tornistra i kapci do szkoły. Być może zaostrzyliście się już w zeszyty i nowy piórniki. To niuniknione – w poniedziałek trzeba iść do szkoły. Przed Wami obowiązki, godziny spędzone nad książkami i zeszytami. Ale też fajne przyjaźnie, wiele śmiechu na przerwach, a czasami też w trakcie lekcji.

My jednak proponujemy Wam powrót do wakacji. Ogłaszamy konkurs na najciekawsze wakacyjne zdjęcie oraz na najciekawsze opowiadanie z wakacji. Na prace czekamy do końca września. Wybrane nagrodzimy i oczywiście opublikujemy. A więc, do dzieła!

CIEKAWOSTKI

Magnetyczne krowy

Krowy na pastwisku ustawiają się względem pola magnetycznego – informuje „New Scientist”. Jak wie nawet początkujący pasterz, wszystkie krowy w pasącym się stadzie kierują pysk w tę samą stronę. Dotychczas przypuszczano, że ustawiają się względem położenia Słońca lub kierunku wiatru. Jednak prof. Hynek Burda z uniwersytetu w Duisburgu na podstawie dostarczonych przez program Google Earth zdjęć satelitarnych 308 stad (w sumie 8,5 tys. krow) na sześciu kontynentach, ustalił, że zwierzęta ustawiają się w kierunku nieznacznie odchylonym od linii łączącej północ i południe, natomiast dokładnie wskazującym biegun magnetyczny. Podobne wyniki uzyskano obserwując jelenie. Wygląda na to, że krowy i jelenie mają zmysł magnetyczny – podobnie jak wędrownie ptaki, łososie, żółwie morskie czy migrujący motyl monarcha.

Nie tylko odpoczynek

Sen jest zjawiskiem powszechnym w świecie zwierząt i zarazem bardzo tajemniczym. Część naukowców sądzi, że służy on po prostu odpoczynkowi organizmu. Jednak autorzy artykułu na łamach najnowszego nu-

meru tygodnika „Public Library of Science” uważają, że mózg potrzebuje snu do takich ważnych funkcji, jak zapamiętywanie czy zapomnienie. – Wszystkie zwierzęta śpią. Nie ma jednoznacznie dowodu na istnienie gatunku, u którego nie występowałoby zjawisko snu – podkreślają naukowcy. Sen jest ściśle związany z pracą mózgu. Pozbawienie snu prowadzi do zaburzeń funkcji poznawczych – myślenia czy pamięci, a w skrajnych przypadkach – do śmierci, co zaobserwowano u wielu gatunków zwierząt.

Zmieniali pogodę

Według pekińskich mediów, zarówno podczas ceremonii otwarcia, jak i zamknięcia igrzysk olimpijskich „odpowiednie służby majstrowały przy pogodzie”, by uniknąć opadów deszczu i burz, które mogłyby zakłócić ich przebieg. Dyrektor pekińskiego urzędu meteorologicznego Hu Guo przyznał, że podczas uroczystości inauguracji olimpiady wystrzelono w niebo 1110 rakiet z jodkiem srebra, które miały przyspieszyć opady deszczu. W czasie ceremonii zamknięcia imprezy w chmury posybywało 241 podobnych pocisków. Do rozproszenia zbierających się nad stolicą Chin chmur wykorzystano również osiem samolotów, które rozpylały odpowiednie środki chemiczne.

JAK POWIEDZIEĆ

Miły Lojzku,

jo se wczora kupiła nowóm mikine na pochałupie a nowe zaclony. Były tam aj piękne zawiesy, ale jo se niedowno kupiła taki oranżowe, tóż zech dalszych nie kupowała. Pojechała sama na nakupy, bo mój manżel strasznie ni mo rod chodzi ni po obchodach. Potrzebowała se kupić nowe powleczyne a prostieradło na naszóm manżelskóm postel. A kupiła se strasznie piękne. Dziwalała se na nowóm sedaczke. Teraz majóm taki piękne, ale strasznie drogi. A nie uwierzisz, ale wszystko coch u nas w obchodzie kupiła, było wyrobióne w Czinie. No kóniec świata.

Haniczka

Kochana Haniczko,

takie czasy, że cokolwiek by człowiek nie kupił w naszych sklepach (nie obchodach) wyprodukowane zostało w Chinach (nie Czinie). Czy to bluza (nie mikina), czy firanki (nie zaclony). Ja mam w domu żaluzje, więc żadne zasłonki (nie za-

wiesy), nawet pomarańczowe, (nie oranżowe) nie są mi potrzebne. Również nie lubię zakupów (nie nakupów), więc w pełni rozumiem męża (nie manżela). Zwłaszcza kupowanie pościeli (nie powleczyne) i prześcieradeł (nie prostieradeł) okropnie mnie nudzi. Na szczęście moja żona troszczy się o nasze małżeńskie łóżko (nie manżelskóm postel). Nowy komplet wypoczynkowy (nie sedaczka) przydałby się jednak w naszym mieszkaniu. **Alojzy**

Obchod – sklep
Czina – Chiny
Mikina – bluza
Zaclony – firanki
Zawiesy – zasłonki
Oranżowe – pomarańczowe
Nakupy – zakupy
Manżel – mąż
Powleczyne – pościel
Prostieradło – prześcieradło
Manżelsko postel – łóżko małżeńskie
Sedaczka – komplet wypoczynkowy (hs)

ALE HECA

Paweł poderwał babke i wywióz jóm w zielóno. Było im ze sobóm dobrze. Jak jóm odwoził do domu, jeszcze roz jóm pocałował i mówi: – Wiysz, kochano, muszym ci sie do czegosi przyznać. – Tóż mów. – Jo..., jo..., jo je żónaty! – Aleś mnie wystraszył! Bołach sie, że to alfarómeo, kierym my jeździli, ni ma twoji!

***

Chodził ksiądz po kołędzie. A było to w mieście i nie wszyscy go chcieli wpuścić. W jednym bloku zawónił do miyszkanio młodego małżyństwa. Chłop był w robocie, ale baba dóna.

– Czy to ty, aniolku? – spytała, jak ksiądz zawónił.

– Ni – odpowiedział ksiądz, ale jo je z tej samej firmy, co ón.

***

Francek zawióz do mechanika auto i chciól, żeby mu wymyjnił olyj. Mechanik zazdrzył pod maske i prawi: – Jo by na pana miejscu zrobił co inszego. – Co takigo?! – zainteresował sie Francek. – Zóstawiłbych se olyj, a wymyjniłbych auto.

***

W autobusie podrywacz mówi do pięknej dzioluszki, kiero mo na kolanach pieska: – Chciólbych być na jego miejscu!... Na co ta frelka: – Naprowde? Jadym z nim do weterynarza, żeby mu ución ocas...

CZWARTEK 28 SIERPNI

TVP 1

5.55 Był taki dzień 28 sierpnia 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Świnka Peppa - Kłótnia 8.35 Sindbad 9.05 Jedynekowe przedszkole 9.35 Fifi - Kwiatuś-kowa tęcza 9.45 Sto minut wakacji 10.15 Szkoła złamanych serc 11.05 W-skiersi 11.25 Zwierzowiec 11.55 Był taki dzień 28 sierpnia 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.20 Plebania (s.) 13.15 Siódme niebo - Własne zdanie 14.00 Klan (s.) 14.30 My, wy, oni 15.00 Wiadomości 15.10 Córka Daniela 16.50 Encyklopedia „Solidarności” 17.00 Teleexpress 17.20 Po pierwsze Jedynek 17.30 Przebojowa noc 17.40 Moda na sukces (s.) 18.30 Faceci do wzięcia - Bezsenność (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 W pułapce strachu 22.00 Sprawa dla reportera 22.35 Negocjatorka (film USA) 0.10 Zagubieni 1.35 Śpiewać, jak to łatwo powiedzieć 2.05 Pan Fasoła 2.30 Był taki dzień 28 sierpnia 2.33 Notacje - Henryk Samsonowicz.

TVP 2

6.00 W labiryncie 7.15 Kacper 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Egzamin z życia 9.50 Kłamstwo ma krótkie nogi (film kop.) 11.20 Święta wojna - Bercik@pl 11.50 Córki McLeoda - W dołku 12.40 Harry i Hendersonowie - Kandydat 13.05 Jesteś tym, co jesz - Kim McDonald 13.30 Inspekcja pana Anatola 14.55 Czarne chmury - Pościg 15.55 FK Moskwa : Legia Warszawa - Puchar UEFA 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.05 Codzienna 2 m 3 19.35 Grasshoppers Zurych : Lech Poznań - Puchar UEFA 22.05 Scena Dobrego Humoru 23.00 997 (mag.) 0.00 Panorama 0.15 Nierzeczywisty świat 1.15 Miasteczko Twin Peaks (s.) 2.10 Wiedźmin - Okruch lodu 2.55 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.24 Przegląd prasy 8.45 Ślązaków portret własny 9.08 Korespondent TVP o poranku 9.55 Biznes - otwarcie dnia 10.12 Gość poranka 11.08 Serwis kulturalny 11.17 Info dzień 12.07 Pięć minut dla zdrowia 13.06 Okno na Polskę 14.07 Biznes 14.45 Pięć minut dla zdrowia 15.11 Raport z Polski 16.03 Biznes 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Olimpiada Bolka i Lolka 17.10 TV Katowice zaprasza 18.00 Aktualności 18.55 Nasz reportaż 19.10 Uwaga! Weekend! Informator kulturalny 19.55 TV Katowice zaprasza 20.09 Minęła 20-ta 21.02 Zapowiedź „Minął dzień” 21.07 Telekurier bliżej ciebie 22.18 Minął dzień 22.51 Biznes 23.05 Sportowy wieczór 23.45 Na jednej ziemi - Trzeci jest w drodze 0.42 Minęła 20-ta 1.27 Okno na Polskę 1.38 Telekurier bliżej ciebie.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Miejskie szkodniki 9.00 Daleko od noszy - Polowanie z sokołami 9.30 Czarodziejki (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Zwariowany świat Malcolm 12.00 Fuks 14.00 Miodowe lata (s.) 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Tylko miłość (s.) 17.30 Daleko od noszy - Ukryte kamery 18.00 Miodowe lata - Partia 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich - Cappelletti (s.) 20.00 Skazany na śmierć 23.10 Grupa specjalna (film USA) 1.25 Ale kasa 2.25 Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Pan Tęcza (s.) 8.40 Mądronos (s.) 9.00 Wstęp do rajy wzbrowniony (teatr TV) 10.40 Decyzje kucharza Svatopluka (s.) 11.35 Karel Zich 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 Przez świat 13.30 Tim i jego drużyna (dok.) 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.40 Zwariowana dziewczyna (s.) 15.00 Lot 29 (s.) 15.20 Cudowny świat (pr. cykl.) 15.50 Złote rączki 16.05 Pan Tęcza (s.) 16.15 Mądronos (s.) 16.35 Złota Meduza 2007 17.05 AZ-kwiz 17.27 Stop 17.30 Ogród - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Wszystko dla firmy 2/2 (film czes.) 21.00 Prorocтво z Avignon (s.) 22.00 Piękne miasta 22.25 Detektyw Martin Tomsa (s.) 23.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy 23.45 Z życia zwierząt 0.05 Music-blok 0.30 Taxi 1.00 Pod pokrywką 1.25 Chłopaki w akcji 1.45 Córki McLeoda.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Na tropie (mag. krym.)

9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 12.00 Pod pokrywką (mag. kul.) 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Mój ojciec i jego towarzysze broni (dok.) 13.30 Przyjaciele Zielonej Doliny (bajka) 14.00 Bajka 15.05 Szlakiem... 15.20 Magazyn paraolimpijski (mag.) 15.40 Królestwo dzikiej natury (cykl dok.) 16.10 Doczekać zmroku (film USA) 18.00 Pamięć Islandii (dok.) 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Muzyka klasyczna 19.25 Ćwiczmy z TVC 19.30 Obrázky z Europy (cykl dok.) 20.00 Brno 1968 (dok.) 21.00 Historie.cs 21.50 Piękne zguby (talk show) 22.20 Fresh Film Fest 2008 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Czechosłowacki Tygodnik Filmowy 23.25 Klub Filmowy: Nóż w wodzie (film pol.) 0.55 Q (mag.) 1.25 Koncert muzyki poważnej.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Skrzat i kucyk Pony (film kop.) 11.20 Julie Lescaut (s.) 13.05 Lea Parker (s.) 14.05 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.05 Zagubieni (s.) 16.00 Kobra 11 (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Dwóch i pół (s.) 17.50 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.40 Dr House (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Przychodnia w różnym ogrodzie 21.15 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 22.10 Firma (film USA) 1.00 Ślepa sprawiedliwość (s.).

PRIMA

6.30 Party z kucharzem 7.05 Mała Rusalka (s. anim.) 7.30 Scooby Doo i 13 duchów (s. anim.) 8.00 Malcolm w tarapatkach (s.) 8.25 Will & Grace (s.) 8.50 Przyjaciele (s.) 9.15 Nieustraszone (s.) 10.10 Siódme niebo (s.) 11.05 Klinika (s.) 12.00 Diagnoza morderstwo (s.) 12.55 Pomoc domowa (s.) 13.25 Nowojorscy policjanci (s.) 14.15 Renegat (s.) 15.10 Will & Grace (s.) 15.40 Jordan (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Bardzo delikatne związki (s.) 21.10 Jesteś tym, co jesz 22.20 Gotowe na wszystko (s.) 23.15 Kości (s.) 0.10 Terminator: Kroniki Sary Connor (s.) 0.55 Sprawa dla dwu (s.) 2.00 Zadzwoń do jasnowidza.

PIĄTEK 29 SIERPNI

TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Świnka Peppa - Szafa na zabawki 8.40 Owocowe ludki - Panna Agawa z Arizony 9.05 Moliki książkowe 9.20 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Czas na piknik 9.40 Angielski z Jedyneką, czyli The Best Guest Show 9.45 Legenda Nezha - Konspiracja Shiji 10.15 Szkoła złamanych serc 11.00 Kuchnia z Okrasą - Ryby po polsku 11.25 Zatańczmy - Asmina w Grecji 11.55 Był taki dzień 29 sierpnia 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 Plebania (s.) 13.15 Siódme niebo - Stres 14.00 Klan (s.) 14.30 Psi psycholog 15.00 Wiadomości 15.10 Don Matteo - Waga ciężka 16.05 Jaka to melodia? Wydanie specjalne 17.00 Teleexpress 17.20 Po pierwsze Jedynek 17.30 Przebojowa noc 17.40 Moda na sukces (s.) 18.30 Śmiechu warte 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Letnia Grand Prix w Zakopanem - Konkurs na skoczni HS 134 22.10 Conan Niszczyciel (film USA) 0.00 Sekrety i kłamstwa 2.15 Carol Burnett Show 2.55 Szaleństwo 4.25 Był taki dzień 29 sierpnia 4.28 Notacje - Barbara Wachowicz.

TVP 2

5.55 W labiryncie 7.10 Kacper (s.) 9.00 Egzamin z życia 9.50 Możemy wygrać 11.15 Święta wojna - The kurczaks 11.50 Córki McLeoda - Duch niepewności 12.40 Harry i Hendersonowie - Małżeństwo z rozsądku 13.05 Jesteś tym, co jesz - Mark Hackett 13.35 Wielka majówka 15.05 Statek miłości (s.) 16.00 Na dobre i na złe - Chaos w Leśnej Górze 16.55 M.A.S.H. (s.) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.10 Sopot Hit Festival 2008 20.25 Manchester United : Zenit Sankt Petersburg - Superpuchar Europy w Monako 23.00 Podkomisarz Brenda Johnson 23.50 Euroexpress 0.00 Panorama 0.20 Dziecko do wynajęcia 1.50 Niepochowany (film kop.) 3.55 Noc zagadek - teleturniej interaktywny.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Serwis info flesz 8.02 Gość poranka 8.17 Przegląd portali internetowych 8.40 Przegląd prasy 8.45 Wokół nas 9.55 Biznes - otwarcie dnia 10.07 Serwis info flesz 10.12 Gość poranka 11.17 Info dzień 12.07 Pięć minut dla zdrowia 13.06 Okno na Polskę 14.07 Biznes 14.45 Pięć minut dla zdrowia 15.11 Raport z Polski 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Kronika miejska - Chorzów 17.00 Fajfy z jazzem 17.10 TV

Katowice zaprasza 18.00 Aktualności 18.55 Pod górę 19.20 Punkt widzenia 19.30 Nasz reportaż 19.45 Relacja z memoriału w Raciborzu 20.09 Minęła 20-ta 21.07 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Sport, aktualności 22.18 Minął dzień 22.51 Biznes 23.05 Sportowy wieczór 23.45 Pod prąd 0.23 Birma - wojna z własnym narodem 1.13 Minęła 20-ta 1.58 Okno na Polskę 2.09 Telekurier bliżej ciebie 2.27 Minął dzień.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 6.15 Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.30 Miejskie szkodniki 9.00 Daleko od noszy - Ukryte kamery 9.30 Czarodziejki (s.) 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Zwariowany świat Malcolm 12.00 Fuks 14.00 Miodowe lata - Partia 14.45 Świat według Bundych (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Tylko miłość (s.) 17.30 Daleko od noszy - Kuzyn i kuzynka 18.00 Miodowe lata 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich - Marian Małpa pl (s.) 20.00 Koncert gwiazd - Podziel się posiłkiem 22.05 Zoolander (film kop.) 0.00 Trzynaste piętro (film kop.) 2.20 Ale kasa 3.20 Zakazana kamera 5.00 Music Spot.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Pan Tęcza (s.) 8.40 Mądronos (s.) 9.00 Olšava (pr. muz.) 9.30 Tajemnica praskich kurantów 9.45 Naszyjnik z melancholii - recital Marty Kubišovej 10.10 Co pan na to, panie Werichu? 10.20 Program muzyczny 11.00 Album - Arnošt Kavka 11.45 Duchy 12.00 Wiadomości 12.30 Szczęście domowe (mag.) 13.00 Przez świat 13.30 Dokument 13.55 Córki McLeoda (s.) 14.40 Simpsonowie (s. anim.) 15.00 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 15.25 Taylor ma problemy (s.) 15.50 Świat Elmo (s. anim.) 16.05 Babar (s. anim.) 16.25 Bajka 17.05 AZ-kwiz 17.30 Mieszkać - to sztuka (mag.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czarne owce (pr. publ.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 Szpital na periferiach w 20 lat później (s.) 21.00 13. komnata Věry Martinovej 21.30 Talk show Jana Krausa 22.15 Seks w wielkim mieście (s.) 22.40 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki i Szansy na milion 22.45 Blanche (film fr.) 0.30 Wszystkie party 1.10 Bananowe rybki 1.40 Ogród - to sztuka.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Fenomen dziś 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 12.00 Ogród - to sztuka 12.30 Czarne owce (pr. publ.) 12.45 Ten nasz czeski charakter 13.15 Marcin Marzyciel (s.) 13.25 Aneta (s.) 13.50 Złota Meduza 2007 14.20 Złote rączki 14.40 Komunizm a piłka nożna (dok.) 15.35 Cudowny świat (cykl dok.) 16.05 Alchemia istnienia 16.30 Europa dziś 16.55 Białe miejsca 17.15 Muzeum piernika 17.25 Dołącz do nas 17.40 Nie poddawaj się 18.00 Kosmopolis (mag.) 18.30 City Folk - Kopenhaga 19.00 Wiadomości w języku migowym 19.05 Muzyka klasyczna 19.25 Ćwiczmy z TVC 19.35 Simpsonowie (s. anim.) 20.00 Golden League Zurych (transmisja) 22.05 Fresh Film Fest 2008 22.15 Film o filmie 22.30 Wydarzenia, komentarze 23.05 Sport 23.10 Magazyn golfa 23.30 Gorączka piątkowej nocy 0.55 Na żywo w Montreux: Steve Earle.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Jak szczone zwierzę (film niem.) 11.25 Julie Lescaut (s.) 13.10 Lea Parker (s.) 14.15 Dziewczyny Gilmore'a (s.) 15.10 Zagubieni (s.) 16.00 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.25 Dwóch i pół (s.) 17.50 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.40 Dr House (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Inferno (film niem.) 22.05 Twierdza (film USA) 0.40 Grzeczny świat (film USA-austral.) 2.05 Skazany na śmierć (s.).

PRIMA

6.30 Party z kucharzem 7.05 Mała Rusalka (s. anim.) 7.30 Scooby Doo i 13 duchów (s. anim.) 8.00 Malcolm w tarapatkach (s.) 8.20 Will & Grace (s.) 8.45 Przyjaciele (s.) 9.10 Nieustraszone (s.) 10.10 Siódme niebo (s.) 11.05 Klinika (s.) 12.00 Diagnoza morderstwo (s.) 12.55 Pomoc domowa (s.) 13.25 Nowojorscy policjanci (s.) 14.15 Renegat (s.) 15.10 Will & Grace (s.) 15.40 Jordan (s.) 16.35 Komisarz Rex (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 5 kontra 5 (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Zgadnij, kim jestem (kwiz show) 21.10 Kosmiczni kowboje (film USA-austral.) 23.45 Zabójcza broń IV (film USA) 2.00 Zadzwoń do jasnowidza.

POLONIA

PIĄTEK 29 SIERPNI

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Moliki książkowe, czyli - co czytać dziecku (mag.) 8.40 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 9.00 Panna z mokrą głową (s.) 9.30 „...swego nie znacie...” - Katalog zabytków 9.40 Pomorskie krajobrazy - Kłomińskie wrzosey 10.00 Welcome to Kraków (rep.) 10.10 Czarne chmury (s.) 11.10 Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Łuck 11.30 Polska z bocznej drogi - Człowiek z prairii 11.45 Pamiętaj o mnie 12.00 Wiadomości 12.10 Dwie strony medalu (s.) 13.00 Toruń, Gnień i okolice na lato (mag.) 13.25 Hity satelity 13.40 Krótka seria (dok.) 14.05 W sportowym stylu (mag.) 14.35 Wielkie sprzątanie 14.50 „... swego nie znacie...” - Katalog zabytków 15.00 Magazyn przechodnia 15.15 Zielonym do góry (mag.) 15.30 Przeboje lata z klasyką - Józef Haydn - Symfonia nr 45 fis-moll „Pożegnana” 16.00 Welcome to Kraków (rep.) 16.10 Duże dzieci 17.00 Teleexpress 17.15 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie 17.35 Zwierzowiec 17.50 Czarne chmury (s.) 18.45 Hity satelity 19.00 Pamiętaj o mnie 19.15 Dziewczynka z orzeszka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Dwie strony medalu (s.) 21.05 Toruń, Gnień i okolice na lato (mag.) 21.30 Kino Sąsiadów na bis - Żelary (film czes.) 22.45 PLHH - Polski Hip Hop prosto z USA (dok.) 23.10 Blues minus. Jonasz Kofta - największe przeboje 24.00 Panorama 0.15 Magazyn przechodnia 0.30 Muszę mieć inne marzenia (dok.) 1.05 Pamiętaj o mnie 1.15 Dziewczynka z orzeszka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Dwie strony medalu (s.) 2.50 Toruń, Gnień i okolice na lato (mag.).

SOBOTA 30 SIERPNI

6.30 Rzeka kłamstwa (s.) 8.00 Dla niesłyszących - Echa Panoramy 8.30 Zacisze gwiazd - Jolanta Lothe 9.00 Wakacje z duchami (s.) 9.25 Zwierzowiec - Pies czy kot? 9.40 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza 10.05 Wystarczy być - Piosenki Magdy Czapińskiej 10.55 Dwie strony medalu (s.) 11.20 Pamiętaj o mnie 11.30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (rep.) 12.00 Duże dzieci 12.45 Dziękujemy za solidarność - Ks. Eugeniusz Plater (Francja) 13.00 Wiadomości 13.10 Opoiewiści wiatru i morza (mag.) 13.30 Dzika Polska - Jezioro osobowości (dok.) 13.55 Made in Poland 14.20 Pierścień Księżnej Anny (film pol.) 16.00 Śniadanie na podwieczorek 17.00 Teleexpress 17.15 Pamiętaj o mnie 17.30 Golden Horn (dok.) 18.20 Wiedźmin (s.) 19.10 Milusiaki - Córka Kaidu (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Stacyjka (s.) 21.10 Solidarność, Solidarność... (film TVP) 23.05 Opole 2007 na bis - Niebo z moich stron - Piosenki Seweryna Krajewskiego 23.50 Sopot 2003 na bis - Kayah 0.25 Wiedźmin (s.) 1.10 Milusiaki - Córka Kaidu (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Stacyjka (s.) 2.55 Golden Horn (dok.) 3.45 Pamiętaj o mnie 3.55 Dwie strony medalu (s.) 4.15 Solidarność, Solidarność... (film TVP).

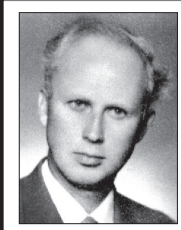
NIEDZIELA 31 SIERPNI

6.10 Beniamiszek (dramat pol.) 7.10 Ślady - Andrzej Trzebiński (dok.) 8.00 Śniadanie na podwieczorek 9.00 Wiedźmin (s.) 9.45 Ziarno (mag.) 10.10 Zemsta w Odrzykoniu (film anim.) 10.30 Kurs języka polskiego. Profesor Smok i przyjaciele 11.00 Transmisja Mszy 13.05 Dwie strony medalu (s.) 13.25 Pamiętaj o mnie 13.40 Psi psycholog (dok.) 14.05 Parada oszustów (s.) 15.10 Skarby nieodkryte 15.35 1939 - wojenny falstart (rep.) 16.05 Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Ołyka i Klewań 16.35 Zaproszenie - Po szlachetku - mocium Panie 17.00 Teleexpress 17.20 Pamiętaj o mnie 17.30 Od Solidarności do Wolności (dok.) 18.10 Polska z bocznej drogi - Ale heca 18.25 Wiedźmin (s.) 19.15 Noddy (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Głina (s.) 21.20 Gwiazdy PaKi 2008 22.00 Studio Łało - Grzało (mag.) 22.20 Czas dla kibica - Żużel 24.00 Wiedźmin (s.) 0.50 Ziarno (mag.) 1.15 Noddy (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Głina (s.) 3.00 Zaproszenie - Po szlachetku - mocium Panie 3.20 Parada oszustów (s.) 4.25 Pamiętaj o mnie 4.35 Dwie strony medalu (s.) 5.00 1939 - wojenny falstart (rep.) 5.25 Dziękujemy za solidarność - Ks. Eugeniusz Plater (Francja) 5.35 Zamki kresowe Rzeczypospolitej - Ołyka i Klewań.

PONIEDZIAŁEK 1 WRZEŚNIA

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.35 Jedynekowe Przedszkole 9.00 My Wy Oni (mag.) 9.25 Studio Łało - Grzało (mag.) 9.50 Wszystko powiem Lilce! (film pol.) 10.55 „Jest jak w niebie” - przeboje Lecha Janerki 11.30 Plebania (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Klan (s.) 12.35 Pamiętaj o mnie 12.45 1939 - wojenny falstart (rep.) 13.10 Polska z bocznej drogi - Zapalony strażak 13.20 Wiedźmin (s.) 14.10 Tygrysy Europy (s.) 15.00 Golden Horn (dok.) 15.50 Podróżnik - Smaki i zapachy suahili 16.05 My Wy Oni (mag.) 16.30 Kto nas pokocha - Lubsko 2008 17.00 Teleexpress 17.15 Jedynekowe Przedszkole 17.40 Dzika Polska - Jezioro osobowości (dok.) 18.05 Świadkowie nieznanych historii - Pamięć po komunizmie 18.35 Pamiętaj o mnie 18.50 Plebania (s.) 19.15 Wielka podróż Bolka i Lolka (s. anim.) 19.30 Wiadomości 20.10 Klan (s.) 20.35 Sportowy tydzień 21.10 Warto kochać (s.) 21.55 Artylerzysta z Wichra (rep.) 22.20 Wszystko powiem Lilce! (film fab.) 23.25 W rajskim ogrodzie - Owoce Wietnamu 23.45 Dziękujemy za solidarność 24.00 Serwis Info Wieczór 0.10 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza - Smak Południowego Atlantyku 0.35 Pamiętaj o mnie 0.50 Plebania (s.) 1.15 Wielka podróż Bolka i Lolka (s. anim.) 1.30 Wiadomości 2.00 Klan (s.) 2.25 Sportowy tydzień 2.55 Warto kochać (s.) 3.45 Wszystko powiem Lilce! (film fab.) 4.50 Artylerzysta z Wichra (rep.) 5.15 Świadkowie nieznanych historii - Pamięć po komunizmie 2 5.45 Dziękujemy za solidarność.

WSPOMNIENIA

Dziś, 28. 8. 2008 mija 18. rocznica, kiedy na zawsze ucichło szlachetne serce

śp. inż. ERWINA BUCHTY

Wszystkim, którzy razem ze mną poświęcą Mu chwilę wspomnień, dziękuję żona. GL-492

Czas szybko mija, lecz pamięć w naszych sercach pozostaje.

Dzisiaj, 28 sierpnia obchodziłyby 100. rocznicę urodzin

śp. EWA SAMCOWA

z Gródka, zaś dnia 28 czerwca 2008 minęła 23. rocznica Jej śmierci. O chwilę wspomnień prosi syn z rodziną. GL-475

Ucichło serce Twe Mamo nasza najdroższa, odeszłaś tam, skąd powrotu nie ma, lecz w naszych sercach żyjesz i żyć będziesz stale.

Dnia 28. 8. 2008 mija 5. bolesna rocznica, kiedy nas na zawsze opuściła nasza Najdroższa Żona, Matka, Babcia, Prababcia, Siostra, Szwagierka, Ciocia i Teściowa

śp. GERTRUDA KALETOWA

z Ropicy. Z bólem w sercu i miłością wspominam rodzinę. AD-082

Dzisiaj obchodziliby 90 lat nasz Ojciec

śp. JÓZEF GOMOLA

Dnia 19 sierpnia minęła 15. rocznica Jego śmierci. O chwilę wspomnień i modlitwę proszą córki Anna i Janina z rodzinami. GL-511

Co w kinach

KARWINA - Centrum: Wall.e (28, 29, godz. 17.45); Mamma Mia! (28, 29, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN - Central:** Opowieści z Narnii - Książę Kaspian (29, 30, godz. 17.00); „U mě dobrý” (29, 30, godz. 19.30); **CIESZYN - Piast:** Małpy w kosmosie (29, 30, godz. 15.00, 16.45, 18.30); Kochanice króla (29, 30, godz. 20.15).

Co na antenie

POLSKIE WIADOMOŚCI: TVC 1, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00; TVC 2, sobota od godz. 7.20.
POLSKIE AUDYCJE: Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz, po-pt: godz. 19.00; nie: godz. 18.30.

Co w terenie

BOGUMIN - Klub Kobiet PZKO zaprasza na 1. powakacyjne spotkanie we wtorek 2. 9. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
CZ. CIESZYN - Polska Szkoła Podstawowa informuje, że zagajenie roku szkolnego odbędzie się dla klasy 1. o godz. 8.00 w szkole, dla klas 2-9. o godz. 9.00 w Ośrodku Kultury na Strzelnicy.
MIĘDZYGENERACYJNY UNIWERSYTET REGIONALNY ZG PZKO - zaprasza na wykład mgr. Grzegorza Gąsiora pt. „Stawianie granicy” 4. 9. o godz. 16.00 do auli gimnazjum w Cz. Cieszynie.
HAWIERZÓW SUCHA - MK PZKO zaprasza na tradycyjne Dożynki Suskie w sobotę 30. 8. o godz. 14.00 do ogrodu przy świetlicy PZKO. Program wykona chór „Lutnia” z Lutyni Dolnej. Smaczny bufet zapewniony.
OLBRACHCICE - MK PZKO zaprasza 4. 9. o godz. 17.00 na Klub Propozycji do Domu PZKO na prelekcję dr. inż. Zygmunta Rakowskiego o podróży do Ameryki Południowej

pt. „Peru i Boliwia” - o kulturze, historii i współczesności potomków Indian, bogato ilustrowaną fotografiami.

WĘDRYNIA - Klub Seniora MK PZKO zaprasza na spotkanie 2. 9. o godz. 15.00 do Czytelni.

ZESPÓŁ „PRZYJAŹN” - zaprasza na pierwszą powakacyjną próbę 1. 9. o godz. 17.45 do fryszackiego Domu PZKO. 21. 9. całonocny koncert w kościele ewangelickim w Suchoj Średniej.

PTTS „BŚ” - informuje, że odjazd na tygodniową wycieczkę w Bieszczady w dniach 31. 8.-7. 9. jest o godz. 5.20 z Karwiny, o godz. 5.40 z Cz. Cieszyna, o godz. 6.00 z Trzyńca - dworca kolejowego. Kolejne przystanki: Wędrzynia, Bystrzyca, Gródek, Jabłonków Nawsie, Jabłonków - dworzec autobusowy w odstępach 5-minutowych. Prosimy nie zapomnieć o dodatkowym ubezpieczeniu, dowodzie osobistym oraz o złotówkach! Inf.: 732 175 618, 596 311 685.

KONCERTY

CIESZYN - Jedynka Polskie Radio - „Lato z radiem 2008” zaprasza na Rynek w sobotę 30. 8. o godz. 16 na koncert pod patronatem burmistrza miasta Cieszyna. W programie: Gabi Gold, Maleo Reggae Rockers, Centrum Uśmiechu oraz popularny BAJM. Wstęp wolny.

Co za olzą

MUZEUM ŚLĄSKA CIESZYŃSKIEGO, Regeera 6, Cieszyn: do 30. 9. wystawa „Podróże bliskie i dalekie” w Galerii Wystaw Czasowych.

▲ **Piwnica Muzealna:** do 31. 8. wystawa rysunków Edyty Cieślak-Moczek „Obiekty rysunkowe”.

▲ **KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn:** do 4. 10. wystawa pt. „...ta czcionka, ta oprawy mi-

strzowska robota! - Sztuka książki”. Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9-16.

WYSTAWY

GALERIA KROPKA w Cz. Cieszynie, ul. Bezruč: do 25. 9. wystawa „Takich Dwoch”: Jan Rusnok, Waldemar Jarosz - malarstwo, painting. Czynna po-pt: 11-15.

BIBLIOTEKA REGIONALNA w Karwinie, Rynek Masaryka: 3. 9. o godz. 10.00 wernisaż wystawy pt. „Józef Ondrusz 1918-1996, nauczyciel, folklorysta, kolekcjoner”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

BIBLIOTEKA MIEJSKA CZ. CIESZYN SIBICA, Minigaleria Na Płocie: do 31. 8. wystawa Haliny Sikory pt. „Fotografie” oraz Veroniki Frankovej pt. „Batika”. Czynna w godz. otwarcia biblioteki.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 14/3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego” oraz do 31. 12. „Miasto Cz. Cieszyn”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Hawierzowie, Dělnická 14:** do 31. 8. wystawa „Rzeźbiarze”. Czynna: wt-pt: 9-12, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ w Karwinie, Rynek Masaryka 10:** do 11. 1. wystawa „Muzeum o muzeum” oraz do 31. 8. „Czarna-biała świat”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **MUZEUM TECHNIKI w Pietwałdzie, K muzeu 89:** do 31. 10. wystawa „Kura albo jajko?”; stała ekspozycja „Tradycje górnictwa w Cieszyńsku” oraz „Czarodziejski świat tramwajów”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 12. 10. wystawa „Cieszyńskie srebrne klejnoty”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynna wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Dom Dzieci i Młodzieży, Masarykova třída 958:** wystawa stała „Orłowa - przeszłość i teraźniejszość”; do 28. 9. wystawa „Autografy czeskich i światowych osobistości ze zbiorów Jerzego Hanibala”. Czynne wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

MIEJSKI DOM KULTURY, sala Mánesa: 2. 9. o godz. 17.00 wernisaż wystawy Zbigniewa Kubeczki „Exlibris”. Czynna wt-pt: 9-12, s:10-18.
ARCHEOPARK w Kocobędzu: czynne wt-nie: 9-17.

Czar francuskiej architektury

OSTRAWA (mro) - Zmienić spojrzenie na współczesną architekturę jako na coś, co psuje krajobraz, jest kiczowate i bez pomysłu - to cel, jaki stawiają sobie organizatorzy kolejnej wystawy w „Galerii Śląskiej” (w ratuszu w Śląskiej Ostrawie), której wernisaż jest zapowiedziany na sobotę 30 bm.

Tytuł ekspozycji „Extra-muros, oczarowani architekturą” oddaje zapał jej twórców - m.in. Cité de l'architecture et du patrimoine (Ośrodka Architektury i Dziedzictwa Narodowego) oraz Francuskiego Instytutu Architektury, które specjalnie na zagraniczne prezentacje wyselekcjonowały 40 projektów budowlanych. Tym samym zwiedzający mają okazję zobaczyć dzieła współczesnej architektury francuskiej z ostatnich lat.

Spójnikami ekspozycji są: różnorodność, wolność twórcza jako przejaw demokracji (np. każda budowla jest w pewnym sensie odpowiedzią na zapotrzebowanie społeczne), odkrywczność, hojność (architektura potrafi odwracać konteksty i dodawać wartości), radykalność postępowania i zdolność do oczarowywania. Wystawione tu będą realizacje nietypowe, innowacyjne, zaskakujące. Wystawa będzie czynna do 26 października br.

»Skarby« na kiermaszu antykwarycznym

CIESZYN (ep) - VIII edycję „Skarbów z Cieszyńskiej Tróły” - imprezy, którą wypełniają działania łączące sztukę, historię i tradycję Śląska Cieszyńskiego, jak co roku współorganizuje także Książnica Cieszyńska. W ramach zaplanowanej na koniec września imprezy placówka umożliwi wszystkim zaintereso-

wanym sprzedaż posiadanych wydawnictw (książek, czasopism itp.) podczas jednodniowego kiermaszu antykwarycznego, zorganizowanego w Książnicy 21 września. Bliższe informacje można uzyskać pod numerem telefonu (0-33) 8513842 lub pisząc na e-mail: grom.czasopisma@interia.pl

Górnicy świętują pod Landekiem

OSTRAWA (mro) - Nie tylko górników, ale wszystkich interesujących się górnictwem OKD zaprasza na święto 30 bm. do Muzeum Górnictwa pod Landekiem. Uroczystość zainauguruje o godz. 10 pochód z Petrzkowic, występ orkiestry dętej „Ondrusz”, a potem msza święta przy kapliczce św. Barbary.

Główny program kulturalny wypełnią m.in. grupa „The Carve”, „The Backwards” czy Marie Rotrová (godz. 20) oraz brytyjska grupa „The Sweet” - legenda glam-roc-

ka z lat 70. ub. wieku (godz. 20.30). Całość zakończy feeria sztucznych ogni. Obok głównej sceny do dyspozycji widzów będą i inne - np. Beer Arena, Art Scena. Na jednej z nich w łaźni łańcuchowej zostanie wystawiony „Ostrawiak Ostrawski”. Poza tym organizatorzy zapowiadają wiele atrakcji dla dzieci i młodzieży, a także przedstawienie działalności Stowarzyszenia Obywatelskiego św. Barbary i Fundacji OKD. Zwiedzanie muzeum w tym dniu nic nie kosztuje.

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Wspólne ognisko na Osówce

O tym, że dwie organizacje mogą się dogadać, zarządzając razem doskonałą imprezą, świadczy już dwunasta edycja „Ogniska” w Trzyńcu Osówkach. Od samego początku trudami organizacyjnymi dzielą się Miejskowie Koło PZKO oraz trzyniecki oddział „Beskidu Śląskiego” i udaje się im to nad wyraz dobrze.

Tegoroczne „Ognisko” odbyło się w PZKO-wskim areale w lasku na Osówce w sobotę 23 sierpnia. Gości zeszło się znacznie więcej niż w roku ubiegłym - pomimo wielu różnych imprez zaplanowanych w tym samym czasie. W imieniu organizatorów wszystkich gości powitała Lidia Wałach (BŚ). Akordeonistą, akompaniującym do wspólnego śpiewania był tym razem Jan Kubeczka (tak, to ten związany z bystrzyckimi zespołami folklorystycznymi). Śpiew jest bowiem dla wielu magnesem, który przyciąga na „Ognisko”. Honorową

funkcję zapalenia ogniska powierzono dwóm zasłużonym członkom „Beskidu Śląskiego” - Bronisławowi Schulhauserowi i Karolowi Doboszowi (aż z Żyliny).

Domowa kuchnia na Osówce zawsze jest nie lada atrakcją. Tym razem złożyły się na nią „oryginalny gulasz kociołkowy” (autorstwa Milana Szkendery) oraz domowe specjalności dla osłodzenia życia (3 rodzaje ciastek i dwa rodzaje rolad) - upieczone przez ofiarne członkinie MK PZKO. Obsada w bufecie też była wspólna, czyli pezetkaowsko-beskidowska. Zabawa przy ognisku, wspólne śpiewanie i długie rozmowy przeciągnęły się do późnych godzin wieczornych. Było przyjacielsko i rodzinnie, po prostu bardzo sympatycznie. Tradycyjne „Ognisko” na Osówce znów się udało. Zresztą pogoda też dopisała.

LIDIA KLUZ

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

☐ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

☐ W biurze firmy AD SERVIS, ul. Strzelnicza 18, Cz. Cieszyn w godz. 8.00-16.00

☐ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie Frysztacie (przy rynku) w godz. otwarcia.

Wyniki losowania tomboli na Dożynkach w Gutach dnia 24. 8. 2008

Wylosowano 32 nagrody!

Nagrody: losy nr 1790, 1914, 1188, 2099, 812, 128, 105, 1157, 1007, 1750, 1326, 1977, 166, 1074, 727, 66, 411, 1575, 936, 190, 374, 1037, 1147, 2006, 2016, 1726, 2136, 1450, 9, 117, 1214, 48.

Nagrody należy podjąć po uzgodnieniu z prezesem J. Kaletą pod nr. tel. 737 479 880, 558 324 517.

TOMÁŠ KUČERA, BRAMKARZ DRUGOLIGOWEGO ZESPOŁU MFK OKD KARWINA:

Nie czuję się jak bohater

Słowacki bramkarz Tomáš Kučera był jednym z bohaterów sobotniego meczu pomiędzy Karwiną a Mostem w 4. kolejce II ligi piłkarskiej. Karwiniacy pokonali ubiegłorocznego pierwszoligowca 2:0 i w tabeli okupują 5. pozycję z bilansem sześciu punktów – za dwa zwycięstwa. 24-letni Kučera bronił znakomicie i zahipnotyzowany cennym zwycięstwem, po końcowym gwizdku jak w transie odpowiadał na pytania „Głosu”.

Zwycięstwo z Mostem to także twoja zasługa, bo w drugiej połowie dwukrotnie w fantastycznym stylu zatrzymałeś mosteckich strzelców. Zauważyłem, że w zamieszaniu podbramkowym czujesz się jak ryba w wodzie...

Dziękuję, ale nie czuję się jak bohater. Od bramkarza oczekuje się jednego, by w trudnych chwilach zatrzymał strzały rywala. W obu przypadkach miałem sporo szczęścia. Mosteckie piłkarze źle trafili w piłkę, broniłem w zasadzie instynktownie. Kiedy widzi się piłkę z kilku kroków, o wszystkim decyduje ułamek sekundy. Może i wyglądało to efektownie, ale ważne, że piłka nie wpadła do siatki. Podobnie było w kilku innych sytuacjach. Piłkę z rzutu wolnego szybującą do siatki też w ostatniej chwili wyciągnąłem

na poprzeczkę. To był moment, po którym jeszcze bardziej uwierzyliśmy w siebie.

Mosteczanie nie pokazali wielkiego widowiska. Jak prezen-

tował się na boisku przeciwnik z perspektywy bramkarza?

Gości z pewnością zaskoczył gol do szatni, Juska przyhamował trochę ich ambicje. Wiedzieliśmy, że w drugiej połowie zagramy z komfortem jednobramkowego prowadzenia i że to rywal musi coś wymyślić. Sądzę, że Most zaliczył dobre spotkanie i miał kilka niezłych okazji w meczu. Po drugim голу Rýdla byłem już spokojny o wynik, tym bardziej, że w defensywie popełnialiśmy minimum błędów. Nie musiałem więc tak często interweniować, jak w pierwszej połowie. Most należy do technicznie grających zespołów, co mi bardzo odpowiada. Mniej było długich piłek w pole karne, bo przeważał z ich strony atak pozycyjny. Mecz mógł się podobać także widzom na stadionie.

Przed wami sobotnie derby w Trzyńcu, który – jak zauważyłem – miał na meczu z Mostem swojego szpiega. Czy znasz się osobście z któryś z trzynieckich piłkarzy?

W Trzyńcu nie mam znajomych, z żadnym z tamtejszych piłkarzy nie grałem wcześniej w jednym klubie. Przysnaję, że cieszę się bardzo na to derby, bo czuję, że jesteśmy w stanie sięgnąć tam po punkty. Mamy

Brawurowa interwencja Tomáša Kučery podczas rzutu wolnego.

za sobą zwycięską passę w dwóch spotkaniach i to z klasowymi rywalami. Trzy gole zdobyte w Ujściu nad Łabą niech będą dla Trzyńca

ostrzeżeniem. Liczę na dobry mecz z obu stron i mam nadzieję, że i tym razem kibice nas nie zawiodą.

Rozmawiał, JANUSZ BITTMAR

KARWINA HANDBALL CUP 2008. W Karwinie i okolicznych miejscowościach naszego regionu zakończył się tradycyjny międzynarodowy turniej młodzieżowy w piłce ręcznej „Handball Cup 2008”. Udział w imprezie wzięło rekordowych 134 zespołów. Na zdjęciu „złota” drużyna mł. juniorów Banika Karvina.

POD PRYSZNICEM

Niektóre decyzje właścicieli klubów sportowych trudno zrozumieć. Tak, jak w przypadku pierwszoligowego hokejowego klubu HC Hawierzów, w którym w tym tygodniu z niewiadomych przyczyn odwołano z pozycji trenera Jiřego Režnara i jego asystenta Jiřego Žůrka. Tym bardziej, że nic nie wróżyło takiego obrotu sprawy. Pantery w letnim okresie przygotowawczym spisywały się pod wodzą Režnara bez zarzutu. Z turnieju w polskim Jastrzębiu Zdroju prowadzony przez Režnara zespół wrócił bez porażki z bilansem bramek 30:4, o krzyżysie nie mogło być więc mowy. Drużynę niespodziewanie przejmuje Miroslav Fryčer, który w trakcie ubiegłego sezonu podpisał się pod nieudane występy ekstrakligowych Witkovic i do

naszego regionu wraca z ulubionych Włoch. Tam też trenerzy zmieniają się jak skarpetki, ale nawet u gorących południowców skasowanie dobrze spisującego się szkoleniowca zdarza się rzadko. Prezydent hawierzowskiego klubu Jan Strmeň nie komentuje tej sprawy i liczy na to, że z czasem sama „wyniże”. Założmy, że nie chodzi o kwestie finansowe, bo Hawierzów to nie Omsk. Nasuwa się więc druga myśl.

Dziękujemy, do widzenia

A mianowicie, iż trenerzy Režnar z Žůrkiem zbyt anarchizmie podchodzili do ustroju, w którym to prezydent klubu (i obojętne, czy zna się na hokeju, czy nie) ma święte słowo. Wolę oba warianty od tego, że wykopnięto na bruk dwóch klasowych szkoleniowców tak sobie, bez powodu. (jb)

ECHA PIŁKARSKIEGO WEEKENDU W I A KLASIE – GRUPIE B

Pflégr ponownie pogrążył Elektryków

**DZIEĆMOROWICE 0:1
CZELADNA (0:0)**

Bramka: Pflégr. Dziećmorowice: Gradek – D. Kulinski, Prokop, Novák, Bilous – Hánl (60. Štefanka), Maleňák, Špička, J. Číž – P. Vanečko (75. Schimke), Punčochář. Pojedynek zespołów, które przed sezonem nie ukrywały, że mają spore ambicje, zakończył się zwycięstwem Czeladnej. Elektryków pogrążył Pflégr – wypożyczony do Czeladnej właśnie z Dziećmorowic. Co ciekawe, piłkarz ten strzelił dziećmorowiczynom gola także w wiosennej konfrontacji i widać, że swoich byłych kolegów zna na wylot. Błąd popełnił tu Špička, który lubi trzymać długo piłkę, tym razem jednak pod presją spanikował dogrywając do swojego bramkarza.

Pflégr tylko na to czekał, przejął zbyt krótkie podanie i nie dał szans Gradkowi.

**BYSTRZYCA 2:3
ŠMIŁOWICE (1:3)**

Bramki: Lachowicz, Hudzieczek – Jiří Topiarz 2, Ganczarczyk. Bystrzyca: Cymorek – Vávra (80. Lorenzini), Bauman, Hrazdíl, Škarka – Komar (75. Staněk), Turoň, Hudzieczek, Lachowicz – Fóniok (75. Delina), Kluz. Šmiłowice: Bašanda – Klár – Bolf, Pindor, M. Sikora – Červený, Slušný, Z. Cieslar, Mich. Szuscik – Ganczarczyk, J. Topiarz. Trzy gole ze stałych fragmentów gry sprawiły, że w podbeskidzkim derby ze zwycięstwa radowali się przyjezdni. W pierwszym голу Šmiłowic maczał palce niedokładny Bauman, dwukrotnie pomylił się też obrońca Vávra. Šmiłowic-

zanie z kompletem punktów prowadzą w tabeli szóstej ligi.

**SUCHA GÓRNA 1:0
BRUSZPERK (0:0)**

Bramka: Jakub Beránek. Sucha G.: Drobec – Jasiok (50. Frkala), Kotásek, Lenčo, Varga – Horvát, Kaleta, Janovský, Čermák – J. Beránek (78. P. Goj), Nový (69. Běhounek). Górnosuszenie zagrało jak typowy beniaminek – ze zbytnim respektem do rywala, czyli momentami niepotrzebnie pasywnie. O tym, że bruszperscy piłkarze nie urodzili się w Rio de Janeiro i są do ogrania, przekonał gospodarzy dopiero gol Jakuba Beránka. W drugiej połowie podopieczni trenera Jaromíra Bembenka pokazali już całkiem inny futbol. Nawet z wykorzystaniem ataku pozycyjnego, z mądrą grą w linii pomocy, gdzie bry-

lował Janovský. Bruszperk postawił wszystko na jedną kartę, ale nie dochodził do czystych pozycji strzeleckich. Górnosuszenie groziło w końcówce z kontrataków, jednak też bez bramkowego efektu.

**STONAWA 1:2
LUTYNIA DOLNA (0:0)**

Bramki: Bystroň – Hanusek, Nadhajský. Stonawa: Glogár – Janáček – Wodecki (75. Smíga), Hovůrka, Bystroň – Petruňa, Špinar, Przywara, Franc – Staufčík, Loder. Lutynia D.: Mrázek – Šimek, J. Vanečko, Čief, Zuček – Hanusek, Habrda, Tvrđý (61. Kudlík), Osička – Nadhajský, Zavacký (46. Bílý). Piłkarze Lutyni Dolnej zrewanżowali się stonawianom za porażkę z minionego sezonu. Podopieczni trenera Bronislawa Reli znów nie zagraли

w najsilniejszym składzie, ale dwa „zlepione” gole wystarczyły im do tego, by ze Stonawy wywieźć komplet punktów. Na zwycięstwo bardziej zasłużyli jednak gospodarze, którzy przez większość część meczu dyktowali warunki na placu gry. Stonawianie z prowadzenia nie radowali się długo. Wobec celnej główki stonawskiego obrońcy Bystroňia z 51. minuty bramkarz Mrázek był bezbronny, ale to samo można powiedzieć w przypadku wyrównującego strzału Hanuska trzy minuty później. Glogár tylko bezradnie obserwował panikę, jaką spowodowali jego obrońcy w polu karnym. Gospodarze pogrążyli Nadhajský, wykorzystując karnego na 1:2. Stonawianie do końca meczu nie byli już w stanie bramkowo zareagować, spisując się w polu karnym kompletnie nieudolnie. (jb)